

Kommentar af

Engelske begreber fylder mere og mere på socialområdet. Det øger afstanden mellem system og borger

Engelske ord og forkortelser fylder mere og mere i dansk lovgivning for det sociale arbejde. Vi risikerer, at borgerne mister forståelsen for, hvad der foregår, og at fagligheden mister sin forankring i praksis, skriver Robert Olsen.

Når sproget bliver teknisk, fremmed og engelsksproget, forstærkes afstanden. Borgeren bliver ikke bare klient – men genstand for en metode, de ikke forstår navnet på, skriver Robert Olsen.

Foto: Foto/Per Bix

8. april 2026 kl. 02.00

T_T Tekst

Robert Olsen

Afgående forstander, Kofoeds Skole (1/5-2026), medlem, Rådet for Socialt Udsatte

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Sprog er aldrig bare sprog. I socialt arbejde er sproget en del af relationen, magten og forståelsen mellem mennesker.

Derfor er det ikke ligegyldigt, hvilke ord vi vælger, når vi skriver love, vejledninger og faglige anbefalinger.

Alligevel ser vi i disse år, at det danske sprog langsomt presses i baggrunden på det sociale område – til fordel for engelske begreber, forkortelser og metodenavne, som hverken borgere eller alle fagfolk nødvendigvis forstår.

Et tydeligt eksempel er hjemløserereformen, hvor begrebet *Housing First* for første gang blev skrevet direkte ind i dansk lovtekst. Det skete uden større debat, selvom der i høringsfasen blev gjort opmærksom på netop sprogets betydning.

I et høringssvar fra Kofoeds Skole pegede vi på, at både lovgivning og vejledninger bliver stadig mere omfattende og sprogligt komplekse, og at man med fordel kunne anvende danske termer til at beskrive mål, metoder og indsatser.

Alligevel endte *Housing First* i lovteksten – ikke oversat, ikke forklaret, men overtaget i sin engelske (amerikanske) form. I sig selv kan det lyde uskyldigt. Men sproglige valg har konsekvenser.

Her skal jeg måske indskyde, at jeg finder mål og metode i *Housing First* for den rigtige vej i hjemløsearbejde. Blot en note.

I de efterfølgende vejledninger bliver sproget endnu mere teknisk. Her fremgår det, at den kommunale bostøtteindsats bør gives i form af CTI, ICM, ACT eller M-ACT.

Forkortelserne uddybes i en fodnote – på engelsk. For den erfarne embedsmand eller forsker kan det være velkendte metoder. For mange socialarbejdere og for langt de fleste borgere er det tomme bogstaver.

“

For nylig deltog jeg i et møde, hvor en tidligere hjemløs sagde: "Jeg har en ACT'er." Kort efter sagde en anden: "Jeg er en CTI'er." Ingen af dem vidste, hvad forkortelserne stod for.

Robert Olsen

For nylig deltog jeg i et møde, hvor en tidligere hjemløs sagde: "Jeg har en ACT'er." Kort efter sagde en anden: "Jeg er en CTI'er."

Ingen af dem vidste, hvad forkortelserne stod for. De vidste blot, at det var "det system, de var i".

Når mennesker begynder at omtale sig selv som forkortelser, er sproget holdt op med at forklare – og er begyndt at fremmedgøre.

Det er et grundlæggende problem i socialt arbejde. For relationen mellem borger og system er i forvejen asymmetrisk.

Når sproget bliver teknisk, fremmed og engelsksproget, forstærkes afstanden. Borgeren bliver ikke bare klient – men genstand for en metode, de ikke forstår navnet på. Læs blot sociologen Nils Christies bog 'Små ord og store spørgsmål'.

Samtidig ser vi, at engelske begreber breder sig langt ud over lovgivningen. I faglitteratur, handleplaner og daglig praksis møder vi ord som *empowerment*, *recovery*, *caseload*, *case management*, *best practice*, *peer to peer* og *stalking*.

Mange af disse ord har danske ækvivalenter eller kunne uden større tab oversættes. Alligevel bruges de engelske udtryk ofte som faglige markører – som tegn på modernitet og professionalisme.

Men professionalisme må ikke forveksles med utilgængelighed. Når sproget bliver internt, risikerer vi, at borgerne mister forståelsen for, hvad der foregår, og fagligheden mister sin forankring i praksis.

Netop sprogets rolle er nu igen blevet politisk relevant. Regeringen og et flertal i Folketinget har indgået en aftale om, at Dansk Sprognævn skal have en mere sprogbeskyttende og proaktiv rolle.

Med kampagnen 'Kan vi på dansk?' ønsker man at styrke brugen af danske ord, når de findes og er lige så gode.

Det rejser et oplagt spørgsmål: Hvorfor ikke også rette blikket mod lovtekster, vejledninger eller mit eget område- det sociale område?

Om skribenten

Robert Olsen (f. 1960) er afgangende forstander på Kofoeds Skole. Han fratræder sin stilling til maj efter 14 år på posten.

Han har tidligere været forstander for Mændenes Hjem og medlem af Rådet for Socialt Udsatte.

Housing First er næppe det eneste engelske begreb i dansk lovgivning. Og det bliver næppe det sidste, hvis ikke nogen stiller spørgsmålet i tide.

Der er naturligvis ingen, der foreslår, at vi skal lukke os om os selv eller ignorere internationale erfaringer.

Mange af de metoder, vi bruger i dag, er udviklet i andre lande og har vist gode resultater. Men netop derfor har vi et ansvar for at oversætte dem – ikke kun sprogligt, men kulturelt og relationelt.

Bolig først eller Beboelse først er ikke en forringelse af metoden. Det er en tydeliggørelse.

Socialt arbejde handler i sin kerne om mødet mellem mennesker. Hvis sproget i det møde bliver uforståeligt, mister vi noget afgørende. Klarhed er ikke forenkling. Dansk er ikke et lavere fagligt niveau.

Tværtimod kan et klart, fælles sprog styrke både faglighed, inddragelse og tillid. Måske er tiden kommet til, at vi både politisk og på det sociale område tør tage sproget alvorligt.

Ikke som en akademisk diskussion, men som et spørgsmål om værdighed og øjenhøjde. Og måske er det på tide at stille det enkle – men vigtige – spørgsmål: Kan vi på dansk?

Annonce

Nyhedsoverblik